

Elementi i kriteriji vrednovanja u nastavi Hrvatskog jezika

Predmet Hrvatski jezik organiziran je u tri međusobna povezana predmetna područja: *hrvatski jezik i komunikacija, književnost i stvaralaštvo, kultura i mediji*. U nastavi se provode dva oblika vrednovanja znanja: formativno i sumativno.

Formativno vrednovanje provodi se na svakom nastavnom satu u svrhu vrednovanja učeničkih postignuća koje se odvija tijekom učenja i poučavanja radi davanja informacija o učeničkome napredovanju i unaprjeđivanja budućeg učenja i poučavanja. Formativno vrednovanje (*vrednovanje za učenje*) upisuje se u e-dnevnik u obliku bilješke.

Sumativno vrednovanje (*vrednovanje naučenoga*) jest vrednovanje koje podrazumijeva procjenu razine učenikova postignuća na kraju procesa učenja, u pravilu rezultira ocjenom ili nekom drugom sumativnom procjenom.

Sumativno vrednovanje podrazumijeva usmeno i pisano provjeravanje učenikovih postignuća.

Usmene provjere provode se povremeno nakon obrađenih nastavnih cjelina ili manjih dijelova nastavnih cjelina i tema bez obveze prethodne najave učitelja.

Pisane provjere provode se nakon obrađenih nastavnih cjelina uz prethodnu najavu u vremeniku pisanih provjera.

Bodovni prag/postotci za ocjenjivanje pisanih provjera.

BROJ BODOVA %	0-49	50-59	60-79	80-89	90-100
OCJENA	nedovoljan	dovoljan	dobar	vrlo dobar	odličan

Kriteriji vrednovanja po nastavnim područjima:

1. Jezik i komunikacija

a) jezik

odličan (5)

- izražava znatiželju i zanimanje za jezično gradivo (izražena unutarnja motivacija)
- samostalno izvodi pravila, usvojeno znanje primjenjuje točno u pisnom i usmenom izražavanju
- ima bogato predznanje
- bez teškoća rješava problemske zadatke
- uči s razumijevanjem i ima razvijeno logičko zaključivanje
- s lakoćom odvaja bitno od nebitnoga
- samostalno izvodi pravila i zaključke
- usvaja gradivo s potpunim razumijevanjem i na razini samostalne primjene
- sudjeluje u raspravama i iznosi vlastite primjere
- uspješan je u različitim metodama učenja
- naučeno primjenjuje u praksi
- posvećuje pozornost zadatku i urednosti izvršenog

vrlo dobar (4)

- s razumijevanjem i gotovo u potpunosti usvaja jezične sadržaje samostalno uči i marljiv je, ali bez zanimanja (izražena vanjska motivacija)
- ima dobro predznanje
- uči s razumijevanjem i svjesno usvaja znanje
- sudjeluje u raspravama
- s lakoćom pristupa rješavanju zadataka, ali katkada grijesi
- naučeno uglavnom primjenjuje u praksi
- motiviran je za izvršavanje svih tipova zadaća

dobar (3)

- jezične nastavne sadržaje usvojio većim dijelom
- uočava jezičnu pojavu, točno definira, ali primjenjuje s pogreškama u pisanom i usmenom izražavanju
- predznanje mu je na razini prisjećanja
- otežano usvaja slovničke sadržaje pa bi im trebalo posvetiti više pozornosti
- znanje usvaja na razini reprodukcije
- izražava nesigurnost pri objašnjavanju činjenica i pojmove
- prepoznaje jezične pojave, ali je u njihovoј primjeni nesiguran
- razumije, ali povremeno ne zna obrazložiti odgovarajuće jezične zakonitosti

dovoljan (2)

- iskazuje nesamostalnost u radu
- ima slabo predznanje
- povremeno zanemaruje izvršavanje zadataka
- znanje primjenjuje s djelomičnim razumijevanjem
- pokazuje slabu motiviranost za spoznavanje jezičnih sadržaja
- potrebni su stalni poticaji u radu
- otežano povezuje činjenice

nedovoljan (1)

- ni uz pomoć nastavnika nije u stanju pokazati znanje
 - ne primjenjuje jezična pravila ni u usmenom ni u pisanom izrazu
- b) komunikacija**

odličan (5)

- čita tečno i izražajno
- govornu poruku oblikuje potpunom i pravilnom rečenicom
- ima razvijenu sposobnost interpretativnog čitanja
- ima bogat rječnik
- izražava se slikovito i maštovito
- krasnoslovi pjesmu na visokoj razini
- pokazuje ustaljenu pravilnost u govornom izražavanju
- provodi pravogovorna pravila
- uspješan je u svim oblicima prepričavanja
- samostalno i uspješno izlaže o zadanoj temi
- u potpunosti vlada govornim vrednotama
- nikada ne upada u riječ drugima, redovito se javlja za riječ, poštuje ostale sugovornike

vrlo dobar (4)

- vješto oblikuje gorovne poruke
- čita tečno i izražajno s rijetkim pogreškama
- krasnoslovi pjesmu na vrlo dobroj razini
- uglavnom provodi pravogovorna pravila
- najvećim dijelom vlada govornim vrednotama
- uspješan je u prepričavanju
- tečno se izražava
- rijetko upada u riječ drugima, gotovo se svaki sat javlja za riječ

dobar (3)

- treba raditi na poboljšanju načina i tempa čitanja
- teško nalazi riječi za točno izražavanje vlastitih misli (oskudniji rječnik)
- suzdržan je u usmenom izlaganju
- povremeno se služi razgovornim jezikom
- uspješan je u sažetom prepričavanju
- trudi se provoditi pravogovorna pravila (reagira na upozorenja i nastoji ispraviti pogreške)
- rijetko pazi na gorovne vrednote
- krasnoslovi pjesmu na prosječnoj razini
- upada u riječ drugima, rijetko se javlja za riječ

dovoljan (2)

- ima slabo razvijenu vještinsku čitanja
- ima oskudan rječnik
- uglavnom se služi razgovornim jezikom
- često rabi neknjiževne izraze
- izlaže samo na poticaj, i to vrlo kratko i neprecizno
- slabo provodi pravogovorna pravila
- rijetko pazi na gorovne vrednote
- i nakon upozorenja i opomena upada drugima u riječ

nedovoljan (1)

- ni uz pomoć nastavnika nije u stanju pokazati znanje
- najniža kvaliteta znanja: pravogovorna pravila uopće ne provodi
- ne pazi na gorovne vrednote, gramatički grijesi te greške ne ispravlja niti uz pomoć i objašnjenje nastavnika
- rečenice su nesuvisele
- ne poštuje sugovornike ni pravila pristojnog sporazumijevanja, neprimjereno se izražava

2. a) Književnost i stvaralaštvo.

odličan (5)

- pokazuje izrazito zanimanje za književno-umjetničko područje
- samoinicijativno se uključuje u interpretaciju teksta
- originalan je u rješavanju zadataka potaknutih interpretacijom teksta
- razrađuje ideju teksta u detalje
- kreativan je u razradi novih ideja
- izvrsno uočava i prepoznaje tematski sadržaj i odnose među likovima

- samostalno izvodi zaključke
- naučenim činjenicama se služi lako i brzo ih prepoznaće u tekstu
- lako otkriva uzročno-posljedične veze
- izrazitih je stvaralačkih sposobnosti
- zadatke prima s radošću i u njih unosi vlastite ideje

vrlo dobar (4)

- ima razvijenu sposobnost otkrivanja stilskih i sadržajnih odrednica u tekstu
- samostalno rješava probleme
- često se uključuje u interpretaciju teksta
- uspješno karakterizira likove na osnovi njihovih postupaka
- povremeno je nesiguran u točnost svojih zaključaka
- trudi se pri stvaralačkoj primjeni usvojenih znanja u samostalnim pokušajima
- zadatke izvršava redovito i uredan je

dobar (3)

- lako prepoznaće konkretna stilska sredstva, a teže metaforiku teksta
- povremeno se uključuje u raščlambu književnog teksta
- zadatke rješava uz vođenje i poticaj
- često je nesamostalan u radovima koji zahtijevaju iznošenje vlastitih razmišljanja o problemu
- povremeno zanemaruje izvršavanje zadatka ili ih ne izvršava na vrijeme
- otežano uočava uzročno-posljedične veze unutar teksta

dovoljan (2)

- na poticaj reagira privremeno i nepotpuno (površno)
- često ne vodi dovoljno računa o kvaliteti i urednosti svojih zadaća
- često zaboravlja izvršiti zadatke
- u raščlambu djela se uključuje samo na poticaj
- otežano prepoznaće naučene činjenice u primjerima iz književnog teksta
- pripovjedni tekst razumijeva na razini fabule, a likove karakterizira na razini citata (gotovo nikad ne iznosi vlastite zaključke)

nedovoljan (1)

- ni uz pomoć nastavnika nije u stanju pokazati znanje
- najniža kvaliteta znanja, učenik se samo sjeća nekih sadržaja

b) pisano stvaralaštvo

odličan (5)

- ima razvijenu sposobnost literarnog oblikovanja teme
- njeguje vlastiti stvaralački izraz
- točno primjenjuje pravopisna pravila
- pokazuje bogatstvo rječnika u sastavcima
- primjenjuje stilска izražajna sredstva
- rečenice su tečne, ulančane, izražajne
- ima zavidnu sposobnost komponiranja sastavka
- originalan je u literarnim pokušajima
- piše iscrpno
- piše uredno, čitljivim i povezanim rukopisom

vrlo dobar (4)

- pazi na kompoziciju sastavka
- sastavci su tematski korektni
- primjenjuje pravopisna pravila
- trudi se obogatiti sastavke stilskim izražajnim sredstvima
- pokazuje stvaralačke sposobnosti
- piše uredno i čitljivo
- rečenice su ulančane
- ponekad ne iscrpi temu do kraja i ostavlja nejasne poruke
- pogreške su rijetke i uglavnom stilske prirode

dobar (3)

- u literarnim pokušajima sklon je oponašanju
- povremeno griješi u primjeni pravopisne norme
- sastavci su mu kompozicijski nesređeni
- rijetko upotrebljava stilska izražajna sredstva
- sastavci su tematski oskudni i kratki
- rječnik je prosječan i ustaljen
- povremeno upotrebljava izraze iz razgovornog jezika

dovoljan (2)

- rukopis je neuredan i povremeno nečitak
- sastavci su kompozicijski često nesređeni; prima sugestije, ali ih se ne drži
- pravopisno i gramatički griješi, ali uz dodatno objašnjenje i ispravlja
- unosi elemente razgovornog jezika
- sklon je ustaljenim frazama
- sastavci nemaju stvaralačkih obilježja
- rječnik je oskudan i ustaljen

nedovoljan (1)

- ni uz pomoć nastavnika nije u stanju pokazati znanje
- najniža kvaliteta znanja: pravogovorna i pravopisna pravila uopće ne provodi
- pravopisno i gramatički griješi te greške ne ispravlja niti uz pomoć i objašnjenje nastavnika
- rečenice su nesuvisle, sadržaj ne odgovara naslovu
- neprimjereno se izražava

c) Lektira

odličan (5)

- ima vrlo razvijen interes za čitanje
- izrazito je marljiv na satovima lektire
- samoinicijativno i uspješno sudjeluje u raspravama

- uzorno vodi bilješke i kvalitetno izvrši svaki postavljeni zadatak (analizu, prikaz, osvrt, esej, portret, plakat ...)
- izvrsno interpretira i analizira djelo na svim zadanim razinama
- čita više od zadanog plana
-

vrlo dobar (4)

- pročita svako zadano djelo
- dobro vodi bilješke o pročitanim djelima i savjesno rješava ostale tipove zadataka
- često sudjeluje u raspravama
- povremeno su mu potrebna dodatna objašnjenja
- ponekad je nesiguran u ispravnost svojih zaključaka

dobar (3)

- ponekad čita površno, bez razumijevanja ili necjelovito
- ima slabo razvijen interes za čitanje
- povremeno ne poštuje postavljene rokove
- bilješke su necjelovite i kratke, šture
- rijetko iznosi svoje mišljenje, uvijek na poticaj

dovoljan (2)

- uglavnom čita površno
- često ne poštuje zadane rokove
- povremeno samo pročita djelo, a ne donese zadatke u vezi s pročitanim
- nesamostalan je u pisanju zadataka
- teško uočava odnose u djelu
- radovi su neuredni i jednoobrazni
- potrebno ga je stalno poticati i podsjećati na čitanje

nedovoljan (1)

- ni uz pomoć nastavnika nije u stanju pokazati znanje
- najniža kvaliteta znanja, očito je da nije pročitao zadano djelo

3. Kultura i mediji

odličan (5)

- pokazuje izrazito zanimanje za medijsku kulturu
- samoinicijativno se uključuje u interpretaciju filma, stripa i dr.
- originalan je u rješavanju zadataka potaknutih interpretacijom
- razrađuje ideju viđenog/odslušanog u detalje

kreativan je u razradi novih ideja

- izvrsno uočava i prepoznae tematski sadržaj i odnose među likovima
- samostalno izvodi zaključke
- naučenim činjenicama se služi lako i brzo ih prepoznae
- lako otkriva uzročno-posljedične veze
- izrazitim je stvaralačkih sposobnosti
- zadatke prima s radošću i u njih unosi vlastite ideje

vrlo dobar (4)

- ima razvijenu sposobnost otkrivanja osobitosti medijskog materijala
- samostalno rješava probleme

- često se uključuje u interpretaciju
- povremeno je nesiguran u točnost svojih zaključaka
- trudi se pri stvaralačkoj primjeni usvojenih znanja u samostalnim pokušajima
- zadatke izvršava redovito i uredan je

dobar (3)

- lako prepoznaće konkretnе činjenice, a teže detalje i/ili poruku
- zadatke rješava uz vođenje i poticaj
- često je nesamostalan u radovima koji zahtijevaju iznošenje vlastitih razmišljanja o problemu
- povremeno zanemaruje izvršavanje zadatka ili ih ne izvršava na vrijeme

dovoljan (2)

- na poticaj reagira privremeno i nepotpuno (površno)
- ne pokazuje osobit interes za medijske sadržaje
- otežano prepoznaće naučene činjenice u primjerima
- razumijevanje je isključivo na razini fabule

nedovoljan (1)

- ni uz pomoć nastavnika nije u stanju pokazati znanje
- najniža kvaliteta znanja
- ne pokazuje interes za nastavu medijske kulture

Odnos prema radu

odličan (5)

- samostalno i uspješno rješava zadatke
- kreativan je u razradbi novih ideja i samostalno ih razrađuje
- pomaže na satu učenicima slabijih sposobnosti
- aktivno sudjeluje u svim nastavnim temama, u motivaciji, interpretaciji i sintezi gradiva
- uzorno vodi bilješke i kvalitetno izvrši svaki postavljen zadatak (analizu, prikaz, osvrt, esej, portret, plakat, prezentacija ...)
- marljivo i savjesno realizira domaće i školske uratke

vrlo dobar (4)

- uspješno rješava zadatke
- rado prihvaca ideje i nove zadatke u skupinskom i samostalnom radu
- često sudjeluje u motivaciji, interpretaciji i sintezi gradiva
- često piše domaće zadaće

dobar (3)

- povremeno potrebni poticaji u radu na satu i kod kuće
- zadatke rješava uz vođenje i poticaj
- često je nesamostalan u samostalnim i skupinskim radovima koji zahtijevaju iznošenje vlastitih razmišljanja o problemu
- povremeno zanemaruje izvršavanje samostalnih ili skupinskih zadatka ili ih ne izvršava na vrijeme

dovoljan (2)

- često ne poštije zadane rokove

- povremeno napiše domaću zadaću
- nesamostalan je u pisanju zadataka
- potrebno ga je stalno poticati i podsjećati na aktivnost (u samostalnom ili skupinskom radu) i domaći uradak

nedovoljan (I)

- ni uz pomoć nastavnika nije u stanju pokazati zanimanje za gradivo na satu i kod kuće
- gotovo uopće ne piše domaćee
- na satu ga je potrebno stalno poticati na aktivnost
- greške ne ispravlja niti uz pomoć i objašnjenje nastavnika
- odbija pomoć drugih učenika
- u rječniku rabi vulgarizme